

**TỔNG LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG
VIỆT NAM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 2121 /TLĐ-VP
V/v giải quyết kiến nghị của cử tri gửi tới
Quốc hội sau kỳ họp thứ 7, khóa XV

Hà Nội, ngày 19 tháng 09 năm 2024

BAN PHÒNG ĐOÀN ĐBQH VÀ HĐND TỈNH HUNG YÊN	
ĐẾN	Số..... 695
	Ngày..... 20 / 9 / 2024
	Chuyển đ/c.....
	Lưu hồ sơ.....

Kính gửi: Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Hưng Yên

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam nhận được văn bản số 655/BDN ngày 02/8/2024 của Ban Dân nguyện về việc chuyển kiến nghị của cử tri gửi tới Quốc hội sau kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV.

Theo đó, cử tri có 05 kiến nghị đối với Luật Công đoàn (sửa đổi), Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xin trả lời cụ thể như sau:

1. Đối với kiến nghị: “Đề nghị có quy định chặt chẽ về việc phát triển các tổ chức công đoàn trong các công ty, doanh nghiệp, đặc biệt là các công ty có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài”

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xin trả lời như sau:

Tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam đã được quy định cụ thể, chặt chẽ tại Luật Công đoàn 2012. Dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi) lần này tiếp tục xác định, Luật Công đoàn là luật điều chỉnh về tổ chức và hoạt động của Công đoàn Việt Nam, tổ chức chính trị - xã hội rộng lớn của của giai cấp công nhân và của người lao động đã được khẳng định tại Điều 10 Hiến pháp 2013.

Đối với tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp: Bộ luật Lao động 2019 đã quy định cho phép thành lập “tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp” nằm ngoài hệ thống Công đoàn Việt Nam, tổ chức này được điều chỉnh chủ yếu bằng pháp luật lao động. Theo đó, khoản 4 Điều 172 Bộ luật Lao động 2019 quy định: “*Chính phủ quy định về hồ sơ, trình tự, thủ tục đăng ký; thẩm quyền, thủ tục cấp đăng ký, thu hồi đăng ký; quản lý nhà nước đối với vấn đề tài chính, tài sản của tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp; chia, tách, hợp nhất, sáp nhập, giải thể, quyền liên kết của tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp*”.

Tiếp thu ý kiến cử tri, Tổng Liên đoàn sẽ tiếp tục đề xuất Quốc hội, Chính phủ hoàn thiện quy định pháp luật đối với tổ chức này, nhằm “*bảo đảm sự ra đời, hoạt động của tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp phù hợp với quá trình hoàn thiện khuôn khổ pháp luật, kiện toàn các công cụ, biện pháp quản lý nhằm tạo điều kiện để tổ chức này hoạt động thuận lợi, lành mạnh theo đúng quy định của pháp luật Việt Nam, phù hợp với các nguyên tắc của Tổ chức Lao động quốc tế (ILO), đồng thời giữ vững ổn định chính trị - xã hội*” theo tinh

thần Nghị quyết số 06 NQ/TW ngày 06/11/2016 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng¹.

2. Đối với kiến nghị: “Quy định trong luật nội dung giao cho tổ chức Công đoàn chủ động trong công tác cán bộ, đối với các công ty doanh nghiệp có số đoàn viên, công nhân, người lao động lớn có thể bố trí cán bộ chuyên trách kiêm nhiệm chức danh chủ tịch công đoàn cơ sở. Đồng thời, xem xét theo hướng: công đoàn cấp trên chi trả tiền lương và các khoản phụ cấp khác”

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xin trả lời như sau:

Qua tổng kết thi hành Luật Công đoàn năm 2012 cho thấy, công tác tổ chức cán bộ, sự phân cấp quản lý cán bộ công đoàn hiện vẫn còn bất cập, chưa đảm bảo tính chủ động, độc lập cần thiết cho tổ chức công đoàn trong việc quy hoạch, đào tạo, bố trí và sử dụng có hiệu quả đội ngũ cán bộ công đoàn trong bối cảnh mới. Nhằm khắc phục tình trạng đó, Nghị quyết số 02 - NQ/TW đã yêu cầu: “Nghiên cứu đề xuất cơ chế giao biên chế cho công đoàn hợp lý, bảo đảm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ và tình hình thực tế” và “ban hành chính sách phù hợp để tuyển dụng cán bộ công đoàn trưởng thành từ cơ sở, trong phong trào công nhân; thu hút, tạo động lực cho cán bộ công đoàn”.

Thể chế hóa Nghị quyết của Đảng, nhằm khắc phục những bất cập, hạn chế nêu trên, dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi) đã bổ sung quy định giao Tổng Liên đoàn xác định số lượng cán bộ công đoàn chuyên trách tại Điều 26, theo hướng:

- Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xây dựng định mức, khung tiêu chí xác định số lượng cán bộ công đoàn chuyên trách là cán bộ, công chức, viên chức trên cơ sở số lượng tổ chức công đoàn, đoàn viên công đoàn, người lao động theo địa bàn và yêu cầu nhiệm vụ hoạt động công đoàn để trình cơ quan có thẩm quyền quyết định.

- Giao Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xác định số lượng cán bộ công đoàn chuyên trách là người làm việc theo hợp đồng lao động trong các cơ quan chuyên trách của công đoàn và công đoàn cơ sở theo từng giai đoạn, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ, số lượng đoàn viên công đoàn, người lao động và khả năng tài chính của công đoàn.

Tổng Liên đoàn đã có chủ trương cơ cấu cán bộ công đoàn chuyên trách tại doanh nghiệp có đông công nhân do công đoàn quản lý, trả lương phù hợp với mặt bằng tiền lương doanh nghiệp, đảm bảo có tính hoạt động độc lập, mạnh mẽ của cán bộ công đoàn trong việc đại diện, bảo vệ quyền lợi người lao động. Về cấp công đoàn chi trả tiền lương: Trong quá trình thực hiện, Tổng Liên đoàn sẽ nghiên cứu cơ chế chi trả phù hợp với tình hình tài chính công đoàn các cấp.

3. Đối với kiến nghị: “Thực tế hiện nay, do khó khăn về kinh tế còn tình trạng công ty, doanh nghiệp chậm nộp hoặc trốn nộp 2% kinh phí cho công nhân, người lao động. Đề nghị khi sửa đổi luật cần tăng thẩm quyền,

¹ Nghị quyết số 06 NQ/TW ngày 06/11/2016 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về thực hiện có hiệu quả tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế, giữ vững ổn định chính trị - xã hội trong bối cảnh nước ta tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới.

hình thức và mức xử phạt đối với các công ty doanh nghiệp chậm nộp hoặc trốn nộp 2% kinh phí công đoàn cho công nhân, người lao động

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xin trả lời như sau:

Tổng Liên đoàn đồng tình với đánh giá của cử tri về việc còn tình trạng doanh nghiệp chậm nộp hoặc không nộp 2% kinh phí công đoàn. Do vậy, cùng với việc kế thừa và giữ nguyên quy định hiện hành về mức đóng 2% kinh phí công đoàn, dự thảo Luật đã bổ sung quy định hành vi bị nghiêm cấm tại khoản 5 Điều 10: “*Không đóng, chậm đóng kinh phí công đoàn; đóng kinh phí công đoàn không đúng mức quy định; đóng kinh phí công đoàn không đủ số người thuộc đối tượng phải đóng*”.

Hiện nay, việc xử phạt đối với các doanh nghiệp chậm đóng, đóng không đúng mức quy định hoặc không đủ số người thuộc đối tượng phải đóng đã được quy định tại Nghị định số 12/2022/NĐ-CP của Chính phủ². Đối với kiến nghị của cử tri, Tổng Liên đoàn xin tiếp thu để tiếp tục nghiên cứu đề xuất chế tài xử lý nghiêm các doanh nghiệp cố tình không đóng kinh phí công đoàn trong quá trình hoàn thiện hệ thống pháp luật.

4. Đối với kiến nghị: “*Tại khoản 9 Điều 11 dự thảo Luật quy định: “Đại diện cho tập thể người lao động khởi kiện tại Tòa án khi quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của tập thể người lao động bị xâm phạm; đại diện cho người lao động khởi kiện tại Tòa án khi quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động bị xâm phạm và được người lao động ủy quyền”; đề nghị làm rõ: đại diện cho tập thể người lao động khởi kiện tại Tòa án khi quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của tập thể người lao động bị xâm phạm có phải ủy quyền không? Đối với những doanh nghiệp chưa có tổ chức công đoàn thì đại diện như thế nào?*”

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xin trả lời như sau:

Việc khởi kiện của tổ chức công đoàn được quy định trong Luật Công đoàn và các luật liên quan như Bộ luật Lao động 2019, Bộ luật Tố tụng dân sự 2015, Luật Bảo hiểm xã hội 2024. Khoản 3 Điều 85 Bộ luật Tố tụng dân sự quy định về người đại diện như sau: “*3. Tổ chức đại diện tập thể lao động là người đại diện theo pháp luật cho tập thể người lao động khởi kiện vụ án lao động, tham gia tố tụng tại Tòa án khi quyền, lợi ích hợp pháp của tập thể người lao động bị xâm phạm*”.

Điểm b khoản 1 Điều 179 Bộ luật Lao động 2019 quy định: “*Tranh chấp lao động tập thể về quyền hoặc về lợi ích giữa một hay nhiều tổ chức đại diện người lao động với người sử dụng lao động hoặc một hay nhiều tổ chức của người sử dụng lao động*”.

Như vậy, công đoàn là đại diện theo pháp luật cho tập thể người lao động khởi kiện tại Tòa án khi quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của tập thể người lao động bị xâm phạm (đại diện đương nhiên), không phải thực hiện việc ủy quyền.

² Nghị định số 12/2022/NĐ-CP ngày 17/01/2022 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

Đối với những nơi chưa có công đoàn cơ sở và tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp, dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi) quy định: Công đoàn cấp trên có quyền, trách nhiệm “*đại diện, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của người lao động khi được người lao động ở đó yêu cầu hoặc khi phát hiện doanh nghiệp có dấu hiệu vi phạm...*”.

5. Đối với kiến nghị: “*Tại khoản 2 Điều 30 dự thảo Luật về phương án phân chia kinh phí công đoàn, đề nghị theo phương án 1: Giao Chính phủ quy định việc phân phối kinh phí công đoàn cho các tổ chức đại diện người lao động tại cơ sở*”

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam xin trả lời như sau:

Bộ luật Lao động 2019 quy định về việc thành lập “tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp”, mà quyền và trách nhiệm của tổ chức này trong quan hệ lao động được đảm bảo bình đẳng với tổ chức công đoàn ở cơ sở. Do vậy, cần đặt ra vấn đề phân phối kinh phí công đoàn giữa công đoàn cơ sở và tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp trong dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi).

Dự thảo Luật trình Quốc hội tại kỳ họp thứ 7 theo 2 phương án:

Phương án 1: Giao Chính phủ quy định việc phân phối kinh phí công đoàn cho các tổ chức đại diện người lao động tại cơ sở”.

Phương án 2: Kinh phí công đoàn sau khi thu sẽ được phân phối cho công đoàn cơ sở và tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp quản lý, sử dụng 75%; 25% còn lại do công đoàn cấp trên quản lý, sử dụng.

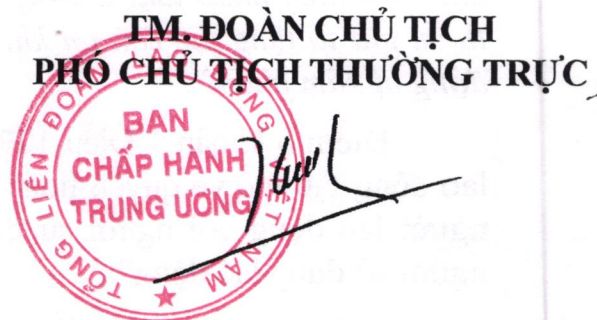
Qua nghiên cứu, tiếp thu ý kiến thảo luận tại Quốc hội và của các cơ quan, tổ chức có liên quan, Tổng Liên đoàn nhận thấy: Cần quy định cụ thể ngay trong Luật tỷ lệ và các phương án phân phối kinh phí công đoàn để đảm bảo giá trị pháp lý cao hơn (so với phương án giao Chính phủ quy định). Điều này cũng phù hợp với thông lệ quốc tế, tránh nguy cơ có quan điểm suy diễn Chính phủ can thiệp vào hoạt động công đoàn. Do vậy, cơ quan chủ trì đề xuất lựa chọn phương án 2 là phương án chính thức trong dự thảo Luật trình Quốc hội.

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực ĐCT (để b/c);
- Lưu: VT, VP.

u

Thái Thu Xương